EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2025 02 19
COM(2025) 51 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl EŽŪGF išlaidų

Išankstinio perspėjimo sistema Nr. 7-12/2024

1. PRELIMINARAUS PANAUDOJIMO LENTELĖ. PADĖTIS 2024 12 31

Šioje ataskaitoje pateikiama informacija apie 2024 m. EŽŪGF biudžeto preliminarų vykdymą 2024 m. gruodžio 31 d. Išsami informacija pateikiama lentelėje.

Šis vykdymo lygis lyginamas su atitinkamais į 2024 m. biudžetą įtrauktais asignavimais.

2024 biudžetiniai metai [1]
PRELIMINARUS EŽŪGF ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS. PADĖTIS 2024 12 31

mln. EUR

		Asignavimų biudžetas[2]	Išlaidos 2024 10 15	Tiesioginių Komisijos išlaidų iki 2024 12 31 prognozė	Visos 2024 finansinių metų išlaidos	Panaudojimas	Išlaidų ir asignavimų skirtumas	
		mln. EUR	mln. EUR	mln. EUR	mln. EUR	%	%	mln. EUR
		A	B	C	D = B + C	E = D / A	F = E − 100 %	G = D − A
	Išlaidos	***40,517,3***	***40,710,0***	***98,5***	***40,808,5***	***100,7%***	***0,7%***	***291,2***
08 01	***Veiksmų grupės „Žemės ūkis ir jūrų politika“ rėmimo administracinės išlaidos***	***4,9***	***4,2***	***0,7***	***4,9***	***100,0%***	***0,0%***	***0,0***
08 01 01	**Europos žemės ūkio garantijų fondo rėmimo išlaidos**	**4,9**	**4,2**	**0,7**	**4,9**	**100,0%**	**0,0%**	**0,0**
08 02	***Europos žemės ūkio garantijų fondas (EŽŪGF) (*)***	***40,512,4***	***40,705,9***	***97,8***	***40,803,6***	***100,7%***	***0,7%***	***291,2***
08 02 01	**Žemės ūkio sektoriaus rezervas**	**516,5**	**465,5**		**465,5**	**90,1%**	**-9,9%**	**-51,0**
08 02 02	**Sektorinės intervencinės priemonės pagal BŽŪP strateginius planus**	**1,294,2**	**1,053,5**		**1,053,5**	**81,4%**	**-18,6%**	**-240,7**
08 02 02 01	Vaisių ir daržovių sektorius	335,0	413,6		413,6	123,5%	23,5%	78,6
08 02 02 02	Bitininkystės produktų sektorius	60,0	52,7		52,7	87,8%	-12,2%	-7,3
08 02 02 03	Vyno sektorius	835,0	538,2		538,2	64,5%	-35,5%	-296,8
08 02 02 04	Apynių sektorius	2,2	2,2		2,2	100,0%	0,0%	0,0
08 02 02 05	Alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių sektorius	45,0	38,8		38,8	86,2%	-13,8%	-6,2
08 02 02 06	Kiti sektoriai	17,0	7,9		7,9	46,7%	-53,3%	-9,1
08 02 03	**Į BŽŪP strateginius planus neįtrauktos su rinka susijusios išlaidos**	**1,481,6**	**1,682,2**	**23,0**	**1,705,1**	**115,1%**	**15,1%**	**223,5**
08 02 03 01	POSEI ir mažosios Egėjo jūros salos (išskyrus tiesiogines išmokas)	226,0	228,4		228,4	101,1%	1,1%	2,4
08 02 03 02	Žemės ūkio produktų pardavimo skatinimas — Taikant pasidalijamąjį valdymą įgyvendinamos paprastos programos	80,7	82,9		82,9	102,7%	2,7%	2,2
08 02 03 03	Žemės ūkio produktų pardavimo skatinimas — Daugiašalės programos ir taikant tiesioginį valdymą Komisijos įgyvendinami veiksmai	96,9	73,9	23,0	96,9	100,0%	0,0%	0,0
08 02 03 04	Mokykloms skirtos programos	180,0	182,3		182,3	101,3%	1,3%	2,3
08 02 03 05	Alyvuogių aliejus	p. m.	-0,1		-0,1			
08 02 03 06	Vaisiai ir daržovės	715,0	735,0		735,0	102,8%	2,8%	20,0
08 02 03 07	Vynas	183,0	379,7		379,7	207,5%	107,5%	196,7
08 02 03 08	Bitininkystė	p. m.	0,0		0,0			
08 02 03 09	Apyniai	p. m.	0,0		0,0			
08 02 03 10	Viešojo saugojimo ir privataus sandėliavimo priemonės	p. m.	0,0		0,0			
08 02 04	**Intervencinių priemonių tiesioginių išmokų rūšys pagal BŽŪP strateginius planus**	**36,296,2**	**36,904,3**		**36,904,3**	**101,7%**	**1,7%**	**608,1**
08 02 04 01	Bazinė pajamų parama tvarumui didinti (** p.2)	18,282,2	18,966,8		18,966,8	103,7%	3,7%	684,6
08 02 04 02	Papildoma perskirstomoji pajamų parama tvarumui didinti	3,917,0	4,012,4		4,012,4	102,4%	2,4%	95,4
08 02 04 03	Papildoma pajamų parama jauniesiems ūkininkams	670,0	700,9		700,9	104,6%	4,6%	30,9
08 02 04 04	Klimatui ir aplinkai naudingos sistemos	8,698,0	8,586,8		8,586,8	98,7%	-1,3%	-111,2
08 02 04 05	Susietoji pajamų parama	4,485,0	4,412,9		4,412,9	98,4%	-1,6%	-72,1
08 02 04 06	Specialiosios išmokos už medvilnę	244,0	224,5		224,5	92,0%	-8,0%	-19,5
08 02 05	**Į BŽŪP strateginius planus neįtrauktos tiesioginės išmokos *****	**444,0**	**523,0**		**523,0**	**117,8%**	**17,8%**	**79,0**
08 02 05 01	POSEI ir mažosios Egėjo jūros salos (tiesioginės išmokos)	444,0	441,3		441,3	99,4%	-0,6%	-2,7
08 02 05 02	Vienkartinės išmokos už plotus sistema (VIPS)	p. m.	5,1		5,1			
08 02 05 03	Perskirstymo išmoka	p. m.	0,7		0,7			
08 02 05 04	Bazinės išmokos sistema (BIS)	p. m.	37,2		37,2			
08 02 05 05	Išmoka už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio praktiką	p. m.	25,2		25,2			
08 02 05 06	Išmoka ūkininkams vietovėse, kuriose esama gamtinių kliūčių	p. m.	0,0		0,0			
08 02 05 07	Išmoka jauniesiems ūkininkams	p. m.	1,7		1,7			
08 02 05 08	Specialiosios išmokos už medvilnę	p. m.	0,6		0,6			
08 02 05 09	Savanoriškos susietosios paramos sistema	p. m.	10,6		10,6			
08 02 05 10	Smulkiųjų ūkininkų sistema	p. m.	0,7		0,7			
08 02 06	**Politikos strategija, koordinavimas ir auditas**	**379,4**	**76,6**	**74,8**	**151,5**	**39,9%**	**-60,1%**	**-227,9**
08 02 06 01	Po sprendimų dėl ankstesnių metų sąskaitų patvirtinimo ir atitikties patvirtinimo valstybėms narėms taikomų finansinių pataisų išlaidos	250,9	23,0		23,0	9,2%	-90,8%	-227,9
08 02 06 02	Ginčų sprendimas	p. m.	0,0		0,0			
08 02 06 03	EŽŪGF — Veiklai skirta techninė pagalba	128,5	53,7	74,8	128,5	100,0%	0,0%	0,0
08 02 99	**Ankstesnių programų ir veiklos užbaigimas *****	**100,5**	**0,7**		**0,7**	**0,7%**	**-99,3%**	**-99,8**

[1] Biudžetiniai metai – nuo 2023 10 16 iki 2024 10 15, tačiau išlaidos pagal tiesioginį Komisijos valdymą galimos iki 2024 12 31.

[2] Susijęs su įsipareigojimų asignavimais.

*** 08 02 05 02 - 08 02 05 10 kumuliacinis biudžetas yra numatytas 08 02 99 biudžeto punkte. Vėliau kas mėnesį pervedamos jo lėšos skiriamos išlaidoms, kurių reikia pagal 08 02 05 biudžeto punktą

		Asignavimų biudžetas[2]	Išlaidos / Asignuotosios pajamos 2024 10 15	Panaudojimas	Panaudojimo spalio mėn. įvertinimas		Panaudojimo ir įvertinimo skirtumas	
		mln. EUR	mln. EUR	%	%	mln. EUR	%	mln. EUR
		A	B	C = B / A	D	E=D * A	F=C − D	G=B − E
	(*) Žemės ūkio rezervas, įskaitant 315,5 mln. EUR, perkeltų iš 2023 finansinių metų:							
08 02 01	Žemės ūkio rezervas, įskaitant iš ankstesnių finansinių metų perkeltas lėšas	832,0	465,5	56,0%				
	(**) Pateikiama tik susipažinti: išlaidos, palyginti su pirminiais asignavimais ir asignuotosiomis pajamomis							
08 02 04 01	Bazinė pajamų parama tvarumui didinti, įskaitant asignuotąsias pajamas	19,022,0	18,966,8	99,7%	100,0%	19,022,0	-0,3%	-55,2
	Asignuotosios pajamos	***739,8***	***896,5***	***121,2%***				
6 2 0 0 ****	Europos žemės ūkio garantijų fondas — Asignuotųjų pajamų, kurias tikimasi surinkti per finansinius metus, įverčiai	400,0	556,2	139,1%				
	Iš ankstesnių finansinių metų perkeltos asignuotosios pajamos	339,8	340,3	100,1%				

[1] Biudžetiniai metai – nuo 2023 10 16 iki 2024 10 15, tačiau išlaidos pagal tiesioginį Komisijos valdymą galimos iki 2024 12 31.

[2] Susijęs su įsipareigojimų asignavimais.

**** Pajamos, asignuotos bazinei pajamų paramai tvarumui didinti, skirtos biudžeto asignavimų poreikiui mažinti.

2. PASTABOS DĖL 2024 M. ŽEMĖS ŪKIO REZERVO

2024 m. žemės ūkio rezervą sudarė 832 mln. EUR suma, įskaitant iš 2023 m. biudžeto perkeltą 315,5 mln. EUR sumą. Buvo priimtos penkios priemonės, kurioms iš viso skirta 295 mln. EUR[1]. 2024 finansiniais metais valstybės narės nedeklaravo jokių trečiajai ir ketvirtajai priemonėms skirtų sumų, o paskutinė (penktoji) priemonė buvo priimta finansinių metų pabaigoje. Todėl šios priemonės, kurios skirta 196,7 mln. EUR, bus finansuojamos tik iš 2025 m. žemės ūkio rezervo.

[1] 2023 m. gruodžio 15 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2023/2820, kuriuo numatoma skubi finansinė parama nuo gaivalinių nelaimių nukentėjusiems žemės ūkio sektoriams Graikijoje ir Slovėnijoje (OL L, 2023/2820, 2023 12 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2820/oj);
2024 m. vasario 5 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2024/453 dėl išskirtinių Italijos kiaušinių ir vištienos sektorių rinkos rėmimo priemonių (OL L, 2024/453, 2024 2 6,
ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/453/oj);
2024 m. liepos 19 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2024/1995 dėl laikinos išskirtinės distiliavimo krizės atveju priemonės, kuria siekiama išspręsti vyno sektoriaus rinkos sutrikdymo Portugalijoje problemą 2024–2025 prekybos metais, (OL L, 2024/1995, 2024 7 22,
ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1995/oj);
2024 m. liepos 23 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2024/2030, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1308/2013 skiriama skubi finansinė parama vaisių bei daržovių ir vyno sektoriams, nukentėjusiems nuo nepalankių klimato reiškinių Austrijoje, Čekijoje ir Lenkijoje,
OL L, 2024/2030, 2024 7 24,
ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/2030/oj);
2024 m. spalio 10 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2024/2675, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1308/2013 numatoma skubi finansinė parama nuo pavojingų meteorologinių reiškinių nukentėjusiems žemės ūkio sektoriams Bulgarijoje, Vokietijoje, Estijoje, Italijoje ir Rumunijoje,
OL L, 2024/2675, 2024 10 10,
ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/2675/oj).

Deklaruota, kad iš 2024 m. biudžeto išmokėta iš viso 465,5 mln. EUR. Likusi 366,5 mln. EUR asignavimų suma bus perkelta į 2025 m. biudžetą.

3. PASTABOS DĖL 2024 M. EŽŪGF BIUDŽETO PRELIMINARAUS VYKDYMO

Galutinis sektorinėms intervencinėms priemonėms skirtų lėšų pagal BŽŪP planus (08 02 02) panaudojimas yra prastesnis negu numatyta biudžete (−18,6 procentinio punkto), bet, palyginti su ankstesniais finansiniais metais (−78,7 procentinio punkto 2023 m.), jis labai pagerėjo.

Nepakankamą sektoriams skirtų lėšų panaudojimą, be kita ko, lėmė laikas, kurio reikia valstybėms narėms prisitaikyti prie 2023 m. pradėtos vykdyti politikos, pastaraisiais metais vykusios krizės ir kintantys paklausos modeliai (vidaus ir išorės rinkose).

Tačiau į BŽŪP strateginius planus neįtrauktos su rinka susijusios išlaidos (08 02 03) yra didesnės negu numatyta biudžete (15,1 procentinio punkto) ir iš esmės kompensuoja nepakankamą į BŽŪP planus įtrauktų išlaidų panaudojimą.

Nepaisant to, kad 2024 m. yra pirmieji naujų tiesioginių išmokų intervencinių priemonių pagal BŽŪP planus įgyvendinimo metai, matyti, kad šioms schemoms skirtos išlaidos yra puikiai panaudotos – jos sudaro beveik visą biudžete numatytą sumą (99,6 procentinio punkto biudžete numatytų asignavimų ir asignuotųjų pajamų).

2024 m. EŽŪGF biudžeto preliminarios išlaidos, įskaitant numatytas visiškai įgyvendintų veiksmų pagal tiesioginį Komisijos valdymą išlaidas iki 2024 m. gruodžio 31 d., 291,2 mln. EUR (0,7 proc.) viršija patvirtintų biudžeto asignavimų sumą. Atsižvelgiant į turimą 896,5 mln. EUR asignuotųjų pajamų sumą ir iš žemės ūkio rezervo perkeltą 315,5 mln. EUR sumą, bendra EŽŪGF nepanaudota suma sudaro 920,9 mln. EUR.

Dalis šio bendro EŽŪGF pertekliaus yra 366,5 mln. EUR iš žemės ūkio rezervo, kurie pagal Reglamento (ES) 2021/2116 16 straipsnio 2 dalies trečią pastraipą bus perkelti į 2025 m. žemės ūkio rezervą.

Likusi 554,4 mln. EUR pertekliaus dalis – papildomos EŽŪGF asignuotos pajamos (C4), kurios bus perkeltos iš 2024 į 2025 m., taip sumažinant 2025 m. biudžete reikalingų asignavimų sumą.